

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Enchiridion Sev Manvale Episcoporum Pro Decretis in
Visitatione, & Synodo, de quacumque re condendis.**

Gavanti, Bartolommeo

Venetiis, 1650

Functiones Episcopales.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9534

- 2 Poteſt Epifcopus cogere laicos ad ſerendum testimonium veritatis pro ſuæ curiae informatione, ſub pœna pecuniaſ & in ſubſidium excommunicatiōnis. *Congr.conc.16.Mart.1630.*
- 3 Poteſt item coercere, & punire quocumque exemptos, qui offendunt officiales Curiae Epifcopalis in actu exercendi ſuum offiциum, vel aliaſ impeſtient Epifcopi iurisdiictionem, deciſum refert. *Barb.de iure Eccl.1.c.43.num.154.*
- 4 Poteſt fieri carcer ex pœniſ ab Epifco-
po. *Congr.Epifc.25.Iun.1596.*
- 5 Fiftali aliqua pars pœnarum applicatiōne potest, non Epifcopo, neque Notario. *ead.4.Sept.1595.*
- 6 Si iubeat Epifcopus aliquem crudeliter fūſtiſari, tunc per duos mēſes à Miſfārum celebratione ſuſpendendus eſter, *Idior. Moſcon.de maieſt.milit.Eccl.1.p.1.cap.8.*
- 7 In pari neceſſitate melius eſt ſubuenire pauperibus loci, in quo degit clericiſ condeſtrnatus in pœnam pecuniaſ. *Congreg.Epifc.21.Nov.1600.*
- 8 Gratis debent dari, quaſ ſequuntur à Notario Epifcopali. *Congr.conc.8.Mart.1602.* Approbatio ad confeſſiones audiendas, licentia adminiſtrandi Sacra-
menta.
Deſeruendi benefiциjs.
Sepeliendi defunctos.
Celebrandi Miſfas.
Colligendi eleemosynas.
Mandata publicandi in Eccleſijs initian-
dos prima tonsura, & alijs ordinibus.
- 9 Quo ad alia, ſi nullum habet ſalarium, quoad litteras collationis, vel inſtitutionis curariorum Eccleſiarum, vel deputacionis Vicariorum, in hiſ vnum au-
reum poterit percipere. *ibid.*
- 10 Quoad litteras dimiſſoriarum, vel teſti-
moniales decimam vniuſ aurei partem
numquam excedat. *ead.ibid.*

Functiones Epifcopales.

NVIIlus Epifcopus cuiuſuis priuile-
giij præextu potest exercere Pon-
tinealia in Diocesi aliena, niſi de Or-
dinarij expreſſa licentia, & in perſonas
eideſ Ordinario ſubiectas tatuim. Tri-
dent.ſeff.6.c.5.

- 2 Sub pœna suspensionis ab exercicio
Pontificalium; ordinatis autem ab exe-
cutione ordinum, ipſo iure. idem *ibid.*
- 3 Etiamſi inaduertenter hoc faciat, e-
tiam benedicendo calicem, vel corpo-
ralia. Nauat. conf. 12. *de cler. excomm.*
celebr.cum. Zerol.p.2.V.Epifcopi; excuſa-
tur à Suar. *de censir. disp. 28. ſect.4.num.7.*
- 4 Suſpensiō à Pontificalibus eſt reſer-
vata Papae. *Barb. de por. Epifc. alleg.111.*
num.9.
- 5 An ſic ſuſpensus fiat irregularis, ſi ce-
lebreſ? Negat Nauat. cum alijs. Affi-
mat Innoc. cum alijs. vide diſtinzione-
m inter has opinioneſ apud Sayt. de
censuriſ lib.4.cap.16.num.7. 18.19.
- 6 Patriarcha habens aliquas Eccleſias imme-
diate ſibi ſubiectas in aliena Diocesi, non potest dare licentiam Ponti-
ficalium in aliena Diocesi ſine conſenſu Diocesani. Congreg. Concil. apud
Ricciūm in praxi fori Eccleſiaſt. poſt reſol.
495.in notabilibus de mat. Epifc.
- 7 Vicarius Generalis ſine mandato ſpe-
ciali non potest dare licentiam exerci-
cendi Pontificalia. comm. DD.
- 8 Capitulum ſede vacante dare potest
non tam en ad ordinandoſ ſuoſ ſubdi-
toſ. Quarant. *Cap.Sede v.ae.gueſt.11.*
- 9 Non potest ſuperior loci exempti da-
re licentiam ibidem alieno Epifcopo
Pontificalia exercendi ſine coſenſu Epi-
ſcopi loci, intra cuius fines locus exem-
ptus eſt conſtitutus. Congreg. Concil. I.
Iulij 1597. *V. Abbas num.50.*
- 10 Pontificalibus veſtibus vti potest Epi-
ſcopus in loci exemptis, ex confeſſio-
ne Concilia Vieni. in Clem. Barb. alleg.
80.num.4.
- 11 Et ibidem, & in aliena Diocesi, in-
fert, poſſe Miſſam celebraſe in Ponti-
ficalibus. *Barb.ibid.*
- 12 Sed in aliena Diocesi negatur ve-
riuſ, ex Riccio in praxi p. 1. deſiſ. 467.
numero 1. 2.
- 13 Baculus pastoralis non potest adhibe-
ri ab Epifcopo, niſi in ſua Diocesi, &
niſi extra Diocesim concedantur illi
confeſſioneſ, ordinationeſ, vel bene-
dictioſe perſoneſ Apoſtolica au-
toritate. Cœrem. Epifcop. lib.1. cap.17.
- 14 Debet autem adhiberi in oſtrabuſ
proceſſioneſ, quibus intereſt Epi-
ſco-

- scopus in sua Diocesi. idem *ibid.*
Reliqua de baculi vsu. *vide ibid.*
- 15 Exercens Pontificalia, sine Missa, in peccato mortali, non peccat mortali-
ter, nisi ministret sacramenta. Nald.
Episcopus num. 2.
- 16 Septimum candelabrum adhibeatur in Missis tantum Episcopi solemnibus, non defunctorum. Congr. Rit. 19. Maij 1607.
- 17 Episcopo Pontificalia exercenti de-
seruant iij, qui solent in Cathedrali, si in urbe ea exercet. Prou. 4.
- 18 Assistent pluiali induitus datur Epi-
scopo tantum, & Episcopalibus insigni-
bus vnti. *ibidem.*
- 19 Missæ solemnes Episcopi à Parochis prænuncientur. Prou. 6.
- 20 Dum Episcopus celebrat Missam; etiam planam, alia ibi Missæ ne fiant, Prou. 4.
- 21 Episcopo absente, Vicarius non po-
test Missas Conuentuales, nec Pontifi-
cales celebrare. Cong. Ep. 16. Maij 1600.
- 22 Neque defere sacramentum, aut sac-
ras Reliquias, nec alijs functionibus se immiscere. *eadem eodem die.*
- 23 Sed functiones fiunt à prima Digni-
tate, & postea ab alijs. Congreg. Rit. 1.
Martij 1614.
- 24 Referendarij Commandatarij in mo-
nasterijs commendatis, vbi Abbates vti possunt Pontificalibus insignijs, pos-
funt & ijsdem vti nimirum, Mitra, Anulo, Baculo, & dare benedictio-
nem solemnem, nisi adsit Antistes ali-
quis, aut Legatus, vel de eorum tunc
consensu. Paul. III. Anno 1540. Sixtus V. Anno 1586.
- 25 Auditores Rotæ Rom. gaudent eo-
dém priuil. Clem. VII. A. 1525.
- 26 Et Protonotarij participantes.
Vide Protonotary num. 2.4.
Vide Cap. sede vac. num. 50.
Patriarcha. num. 9.

ADDITIO.

- 1 Episcopus in festis non solemnioribus & in ferialibus non debet æqualiter se-
dere cum Canonicis sed eodem emi-
nentiorem ascendere. Cong. conc. 20. Iulij 1620. Barb. de canon. c. 32. num. 30.
- 2 Non potest cantare Missam in Eccle-
sijs Regularium ipsis inuitis. Congr. Episc.
6. Iulij 1593.
- 3 Vicarius Apostolicus non potest fun-
ctiones Episcopales facere. Congr. Rit.
15. Febr. 1614.
- 4 Episcopo delegato debentur ea, quæ
Episcopo deleganti circa assistentiam
Canonicorum. *ead. 20. Febr. 1604.*
- 5 At non tamen Diaconorum ad sedem.
Vide supra Canonic. munera erga Epi-
scopum num. 27. & *ead. 1. Sept. 1607.*
- 6 Nisi sit antiqua hac de re consuetudi-
ne. *ead. 7. Jul. 1612.*
- 7 Absente Episcopo, pertinent functio-
nes Episcopales ad primam dignita-
tem, qua resedit, & ordine ad sequentes,
si prima absint. *ead. 19. Januar. 1608. 21.*
Mart. 1609. 30. Jan. 1610. 11. Nov. 1614.
- 8 Nisi ad alium pertineat ex immemo-
rabiли constitudine. *eadem 9. Maij 1609.*
- 9 Non tenentur prima dignitas ex obli-
gatione, sed ex sua voluntate, & deuo-
tione. *ead. 9. Dec. 1600.*
- 10 Neque potest Episcopus eas alteri ad
libitum delegare. *ead. 20. Feb. 1601. 4.*
Apr. 1615. 9. Dec. 1617.
- 11 Neque prima dignitas potest sibi, quā
voluerint substituere. *eadem 22. Januar.*
1618.
- 12 Coadiutor dignitatis potest eas face-
re, quas coadiutus. *ead. 14. Feb. 1615.*
- 13 Episcopo ordinationem celebranti ex-
tra propriam Ecclesiam tenentur assi-
stere Canonici, dummodo in Cathe-
drali remaneat sufficiens Canonicorū
numerus. *ead. 7. Iulij 1612.*
- 14 Eadem exercenti Pontificalia, seu
Pontificaliter concionanti, etiani extra
Cathdralem, in Civitate tamen, & non
in Diocesi, tenentur Canonici assis-
tere; & inseruire, qui solent in cathedra-
li, decisum refert *Galett. in Margar. cas.*
conf. V. Can. pen.
- 15 Non conuenit assistentia Canonico-
rum collegiarū. *ead. Congregat. Rit. 1. Iulij 1601. 20. Apr. 1602. 15. Iulij 1617.*
- 16 Neque conuenit assistentia simplicium
præsbyterorum, neglectis canonicis,
ead. 2. Aug. 1631.
- 17 Ad Episcopum spectant sumptus pro
suis paramentis Pontificalibus, & pro
ornatu Altaris maioris: ad capitulum

G 4 pro

pro reliquis : Congreg. Episc. in vna Ma-
cerat. Juny 1583.

Gratiæ.

- 1 Ro gratia, vel iustitia obtinenda in Curia prohibetur dari aliquid, vel promittere, sub pœna excommunicationis latæ sententiae reseruata absolitione Papæ. Gregor. XIII. Anno 1573.
- 2 Ampliatur etiam respeçtu quorumuis tribunalium, etiam laicalium, in toto statu ecclesiastico, sub eadem pœna, & alijs. Clem. VIII. apud Naldum. *Gratia numero 14. Et habetur in Bulla de Bono regimine. §. 22. 15. August. 1592.*
- 3 Falsò obtenta in criminosis summa-
riæ recognoscantur ab Episcopo, &
reiecientur. Trid. *sess. 13. cap. 5.*

Græcorum iura.

- 1 Ræci degentes in locis Latinis ; &
eorum Ecclesiæ, & pia loca sub-
iecta sunt Episcoporum Latinorum vi-
sitationi, & omnimodè iurisdiictioni,
reseruatis eorum approbatis ritibus. Pius
IV. A. 1564.
- 2 Ne Græci latino more Missas, &
divina officia celebrent, nec Latini è con-
tra sub pœna suspensionis perpetuae di-
uinis. Pius V. A. 1566.
- 3 Ritus quoque proprij circa Sacramē-
ta seruentur, ex Clement. VIII. Decre-
to apud Quar. in summ. Bullar.
- 4 Fidei professio fiat à Græcis iuxta for-
matum data à Gregor. XIII. apud Quar.
ibidem.
- 5 Mulieres Latinæ datae Græcis in ma-
trimonium ne permittantur vivere ritu
Græcorum. Cong. Episc. 20. Febr. 1590.
¶ *Præcedentia num. 15.*

Hæretici.

- 1 In locis Italijæ, & insularum adia-
centi nullus hæreticus quouis præ-
textu domicilium contrahere, habita-
re, aut morari possit. Gregor. XV. An-
no 1612.
- 2 Neque cuiquam liceat hæreticos re-
ceptare, opem ferre, fauorem, &c. idem
ibidem.

- 3 Et contra prædictos procedatur iuxta
formam iuris, & puniantur. idem *ibi-
dem.*
- 4 Itali quicunque ne audeant habitare
in loco hæreticorum, in quo non est
aliqua Ecclesia cum sacerdote catholi-
co. Clem. VIII. An. 1596.
- 5 Abstineant item à matrimonio cum
hæreticis mulieribus, hæreticorum se-
pulturis, & mutuo compatrium officio
in baptismo non legitimo, neque co-
rum medicis vtantur, nisi ex inopia
catholicæ. idem *ibid.*
- 6 Antequam eant ad eos, id significant
Ordinarijs, quibus singulis annis trans-
mittant testimonium de confessione, &
communione facta. *ibidem.*
- 7 Alias procedi potest contra eos, vt de
hæresi suspectos. *ibid.*
- 8 Nemo mittatur ad hæreticorum loca,
etiam causa mercaturæ, nisi agant an-
num vigesimum quintum. Prou. 6.
- 9 Neque eant sine licentia Deputati ab
Episcopo, & cum redeunt, ferant te-
stimonium ab Episcopo seu Parocho
catholico, quod ibi catholicæ vixerint.
Prou. 3.
- 10 Qui propè hæreticorum loca habitat,
ea conditione concedatur accessus, ne
die festo illic opus seruile faciant, imò
redeant die festo. Prouinc. 6.
- 11 Nullo modo liceat alicui sua bona
vendere, vt illi constituant domicilium.
ibid.
- 12 Suspectus est de hæresi, qui obdura-
to animo censuris annexus in illis per
annum inforduerit. Trident. *sess. 25. ca-
pit. 3.*
- 13 Bis in anno initio Aduentus & Qua-
drag. moneantur populi à Parochis, vt
reuelent suspectos de hæresi. Prou. 2.
- 14 Si odij, gratiæ, vel amotis, lucri vel
commodi temporalis obtentu contra
iustitiam, & conscientiam omiserit Epi-
scopus procedere contra quemcumque
super hæresi, suspenditur per trien-
nium ab officio. Barbos. *allegat. 111. nu-
mer. 30.*
- 15 Non potest Episcopus absoluere hæ-
reticuni, licet Concil. Trident. conce-
dat ei facultatem ob Bullam Cœnar. de-
cismū referunt DD. apud Barbos. *alleg.
49. numer. 23, 24.*

16 Data

